

Sygn. akt II CZ 120/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa G. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą w P.

obecnie G.Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji
z siedzibą w P.

przeciwko J. F. i Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego
w P.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanego J. F. Powszechnego
Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 17 marca 2016 r.,

zażalenia pozwanego J. F.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 15 kwietnia 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie pozwanego na postanowienie tego Sądu z dnia 13 lutego 2015 r. odrzucające jego skargę kasacyjną od wyroku z dnia 28 sierpnia 2014 r., wobec nieuiszczenia należnej od niej opłaty, mimo prawidłowego doręczenia pełnomocnikowi skarżącego odpisu postanowienia oddalającego wniosek o zwolnienie od tych kosztów.

W zażaleniu na postanowienie z 15 kwietnia 2015 r., pozwany domagał się jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Zarzucił naruszenie art. 380 k.p.c. przez brak rozpoznania – zawartego w zażaleniu na postanowienie z dnia 13 lutego 2015 r. – wniosku o kontrolę postanowienia oddalającego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oraz naruszenie art. 130² § 1 k.p.c. przez brak wezwania strony do uiszczenia opłaty od tego zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z akt sprawy wynika, że Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 30 grudnia 2014 r. oddalił zawarty w skardze kasacyjnej wniosek o zwolnienie od opłaty należnej od tej skargi. Ponieważ postanowienie to doręczono pełnomocnikowi skarżącego w dniu 7 stycznia 2015 r., tygodniowy termin do uiszczenia opłaty upłynął z dniem 14 stycznia 2015 r. Bezskuteczny upływ terminu do uiszczenia opłaty należnej od skargi kasacyjnej (art. 112 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) spowodował, że postanowieniem z dnia 13 lutego 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną jako nieopłaconą. W zażaleniu (z dnia 24 lutego 2015 r.) na to postanowienie pozwany domagał się zwolnienia go od opłaty należnej od zażalenia, a także poddania kontroli, w trybie art. 380 k.p.c., postanowienia odmawiającego zwolnienia od kosztów. Zawarty w tymże zażaleniu ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów Sąd Apelacyjny oddalił postanowieniem z dnia 5 marca 2015 r. i postanowienie to w dniu 10 marca 2015 r. doręczył pełnomocnikowi skarżącego. Od tej daty biegł tygodniowy termin do uiszczenia opłaty od zażalenia (art. 112 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Ponieważ opłata nie została uiszczona, zaskarżonym obecnie postanowieniem zażalenie zostało odrzucone.

Zarzut skarżącego, że należało wezwać stronę czy też jej pełnomocnika do uiszczenia opłaty od zażalenia jest nietrafny biorąc pod uwagę treść powołanego przez Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia art. 112 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Przepis ten, odczytywany łącznie z ustępem 2 tego artykułu, do którego odsyła wskazywany ustęp 3, wyłącza obowiązek sądu wzywania pełnomocnika strony do uiszczenia opłaty wówczas gdy pismo, wniesione przez zawodowego pełnomocnika (adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego) podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia. Przepis stanowi, że termin do wniesienia opłaty obliczonej samodzielnie przez takiego pełnomocnika, biegnie od dnia doręczenia mu odpisu postanowienia odmawiającego zwolnienia strony od kosztów.

W odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 380 k.p.c. zauważyć należy, że skarżący kontroli w tym trybie domagał się w zażaleniu na postanowienie z dnia 13 lutego 2015 r., a jego wniosek o tę kontrolę dotyczył postanowienia sądu z dnia 30 grudnia 2014 r. odmawiającego zwolnienia od kosztów sądowych; wniosek o tę kontrolę skarżący kierował, tak jak i zażalenie, do Sądu Najwyższego. Jeżeli więc zarzut naruszenia art. 380 k.p.c. został postawiony Sądowi Apelacyjnemu, to jest on bezprzedmiotowy, ten sąd bowiem, z uwagi na swoją kognicję, nie mógł dokonać takiej kontroli. Sąd Najwyższy nie mógł natomiast przeprowadzić kontroli prawidłowości postanowienia z dnia 30 grudnia 2014 r., ponieważ zażalenie na postanowienie z dnia 13 lutego 2015 r., w którym zawarty był wniosek o tę kontrolę, nie zostało Sądowi Najwyższemu przedstawione - wobec treści zaskarżonego postanowienia.

Powołane w uzasadnieniu zażalenia uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2006 r. III CZP 98/06 (OSNC z 2007 r., nr 9, poz. 131) i postanowienie z dnia 21 lutego 2007 r. I CZ 1/07 (nie publ.) zostały wydane w odmiennym stanie prawnym. Art. 112 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych został z dniem 19 kwietnia 2010 r. zmieniony przez art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2010.7.45). Powołaną ustawą do art. 112 dodano kolejne ustępy

to jest drugi, trzeci i czwarty, z których drugi i trzeci miały zastosowanie w sprawie niniejszej.

Wobec braku podstaw do zakwestionowania prawidłowości stanowiska Sądu Apelacyjnego, na podstawie art. 394¹ § 2 i § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

db

eb